

Character traits | Характерни черти, особености

Българите по своя характер и природа са гостоприемни и добронамерени. Не винаги обаче това си проличава веднага. При запознанство българите обикновено се ръкуват, като осъществяват директен контакт с очите. Директният контакт – очи в очи – по време на разговор е израз на честност, откровеност. Като всяко правило и това има своите изключения. Така например при общуването между мъже и жени прекалено дългото взиране един в друг може да се възприема и като знак за проявен интерес.

В зависимост от взаимоотношенията личното пространство и личният контакт варират. Прегръщането е характерно по-скоро между приятели, роднини или членове на семейството. Жените, които са в близки взаимоотношения (приятелки, роднини) обичайно се поздравяват с целувка по двете бузи. Ако се срещат за първи път е прието да се ръкуват. При комуникация с представители на противоположния пол, както и с непознати е прието да се спазва определена дистанция.^[1] В приятелска или семейна компания българите много често осъществяват близък контакт – допир, потупване, прегръдка. Изключително интересен е фактът, че при българина кимането, което за повечето други народи е потвърждение, в България всъщност означава „не“, а въртенето на главата настрани – „да“.

„Да“ и „не“ за българите, изразено с движения на главата. Собствена творба

Тази културна особеност на българите много често обърква чужденците, разговарящи с тях.

При наличие на официална обстановка в България е прието изразяването на учтивост посредством използването на учтиви форми. Такива са учтивите форми на личното местоимение – *вие, вас, на вас, ви*, на притежателното местоимение – *ваш, ви* и на глагола за 2 л. мн.ч – *били, присъствали, вечеряли*. В подобни ситуации се употребяват също така и лексикалните средства (обръщения) – *господин, госпожо*.^[2] В България не е необичайно да се обърнеш към някого с малкото му име и въпреки това формалността да се запази. Използването на официални обръщения се ограничава предимно до работното място, като в много ситуации дори високоуважавани лица предпочитат да се обръщат към тях на малко име. Важно е да бъде използван и подходящ поздрав в зависимост от това, по кое време на деня се осъществява разговорът/срещата: „добро утро“, „добър ден“, „добър вечер“. При събития с официален характер добре би било поздравът да бъде съпроводен с фамилното име на събеседника (ако то вече е известно). Формалността в комуникацията между хора, които са се срещали повече от веднъж постепенно намалява.

Обръщенията *господин/госпожа* се използват по време на официални събития и бизнес срещи или когато срещнеш някого за първи път. По отношение на бизнес срещите, пристигането на работа и спазването на крайни срокове българите много държат на точността. По-различна е ситуацията що се отнася до неформалните срещи и социални ангажименти. В подобни ситуация българите често закъсняват. Вечерите обикновено отнемат час-два. Когато става дума за специален случай обаче те отделят поне 4-5 часа. Българите са приказливи. Разговорите обикновено се водят на висок тон и с непрекъснато ръкомахане. Понякога дори отстрани изглежда, че се карат, но обикновено разговорът приключва приятелски. Колкото по-близки са хората, толкова по-разгорещено разговарят и спорят помежду си, но никога не приемат тези спорове лично.^[3]

[1] **Културните особености на бизнеса в 31 европейски страни.** В: *Passport to trade 2.0* [[онлайн](#)]

[2] **Джонова, Марина.** Степени на учтивост в официалната реч. В: *Реторика и комуникация* [[онлайн](#)]

[3] Поздравяване и невербални традиции в нашите страни [[online](#)]